

REDACTIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe 1 lună 2
N-rii de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferenc-utca nr. 20.

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nerancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

PACTUL.

Pactul economic între Austria și Ungaria preocupă de ani de zile opinia publică, agitând oamenii politici și frământând guvernele celor două jumătăți ale monarhiei.

Pertractările între guverne și în special între cei doi prim-miniștri s'au tot început și s'au tot rupt, — până în sfârșit acum vine din Viena știrea că Körber și Széll au ajuns la „invoială tacită“.

Ziarele maghiare, cari până aci erau foarte rășboinice, nu mai buciună „teritor vama deosebit“, — ci cu o tristă și dureroasă resemnare se jăluiesc, că erășii a fost scurtată Ungaria, căci primul ministru Széll a fost silit să cedeze din pretențiile ungare, pentru a se putea încheia pactul, al cărui inactivare este o ex-presă dorință a Majestății Sale.

Pactul, s'a încheiat între Körber și Széll; sunt însă capitole speciale în cuprinsul pactului, unde o nivelarea diferențelor nu se prea poate face, decât cedând ministerul ungar, validându-se deci pretențiile austriace.

Bată ce scrie „Pesti Napló“ în această privință:

Conform învoiei Báuffy—Badent termenul de expirare al pactului ar fi fost 31 Decembrie 1907; după învoia Széll: 31 Decembrie 1912. Termenul din urmă coincide cu expirarea tratatelor comerciale cu străinătatea; ca termenul din urmă putem așeză într'un cerc vicios, din care, chiar și lipsind orice impediment principal și juridic, devine imposibilă, ca executare, dezvoltarea independenței noastre economice... Când Széll Kálmán a adus știri dela Viena, la 1899, aprobarea pactului asupra cărui s'au împăcat partidele, modificat așa, că susținerea uniunii vamale prin proprie hotărâre se prelungește dela 1903 până la 1907, acest lucru a fost considerat de un mare succes, la desbușarea în parlament a art. de lege XXX din 1899 când termenul de 1907 s'a inarticulat în lege. Despre acest termen a zis fericitul Horátszky Nándor, că ne va

duce automat par'că la eliberarea economică și în acest termen a fost încrederea tăturoasă; căci și dacă am încheia acum un pact mai rău, la 1907 vom câștiga mână liberă în toate direcțiile; și dacă austriacul nu este aplicat pentru un pact cinstit, ne putem valida neimpedecați dreptul nostru de teritor vama independent. Și acest termen a lăsat Széll Kálmán acum să se schimbe cu termenul de 31 Decembrie 1912.

Din aceste premise reiese destul de clar situația ingrată a guvernului ungar, reiese că puțin i-a ajutat campania îndelungată și violentă a presei maghiare, demonstrațiunile agrarilor, ba chiar și cuvântul și atitudinea stălpului guvernului, a contelui Apponyi Albert, în chestiunea pactului economic.

Sâmbătă s'a lansat prin „Egyetértés“, știrea că contele Apponyi vrea să se retragă din politica activă, pentru că „nu împărtășește opinia primului-ministru Széll Kálmán (!) în chestiunea rezolvării pactului.“

Deși știrea a fost desmințită, chiar plâsmuirea ei, — este o dovadă că primul-ministru are mare nevoie de sprigin, pentru să validă opiniile proprii în afacerea încheierii pactului, pentru a-și întări situația față cu pretențiile austriace.

Încheierea pactului poate să-l coste pe Széll portofoliul, — dar interesele mari nu se pot apăra fără jertfe mari; și în același timp, interesele speciale trebuie să cadă față cu marile interese, interesele generale ale monarhiei.

Reforma dreptului electoral.

Consiliul orașului Kecském s'a alăturat la petițiunea adresată Dietei de către orașul Pojon, în care se cere reforma dreptului electoral, prin micșorarea censului și o împărțire mai potrivită a cercurilor electorale. Petițiunile acestea vor ajunge la ordinea zilei în cameră probabil prin Octomvrie.

Din România.

Dela „Academia Română“. Vineri, 5/17 Iulie, Academia Română a ținut ședință publică sub președinția d-lui I. Kalinderu, la ora 1 p. m. (recte 2 1/4) fiind la ordinea zilei savanta comunicare a ilustrului dr. Babeș în privința cauzei mortalității peștilor din bălțile mărginașe ale Capitalei, și comunicarea d-lui Gr. G. Tocilescu, despre Sarmisegethuza și monumentele ei.

Caracterul special al comunicării d-lui dr. Babeș se opune unei scurte dări de seamă; coloanele unei reviste științifice vor fi, de sigur, onorate în curând cu comunicarea d-lui Babeș, și, prin urmare, vom resuma numai comunicarea d-lui Gr. G. Tocilescu.

Di Tocilescu a căutat în câte-va cuvinte să expună cauzele sau mai bine scopul urmărit cu excursiunea societății istorice, la Sarmisegethuza. „Stabilirea unor raporturi de frățești comunicări științifice pe toate terenurile, dar mai ales pe acela al cercetărilor epigrafice și arheologice, între învățații speciali maghiari și români, comunicării a căror necesitate a fost simțită de mult pentru cunoașterea trecutului atât de glorios al poporului dac, pe nedrept numit barbar, cum și a transformărilor încercate pe pământul lor de ei și de biritorii lor, Romani, iată, în scurt, scopul excursiunii dela 20 Iunie trecut. Și nu era o ocaziune mai nemerită pentru această decât acum când societatea istorică maghiară, din Comitatul Hunedoarei, cu un trecut de 30 de ani, invita, pentru o excursiune științifică, societatea istorică română, înfrățită anul trecut. Stabilirea unui schimb de vederi, comunicarea concluziunilor la cari s'au ajuns prin cercetările arheologice și epigrafice dela noi cu privire la epoca dacică și romană — a căror importanță a fost în destul apreciată în străinătate — și cunoașterea rezultatelor la cari — deși puține și slabe, din nenorocire — au ajuns învățații maghiari, sunt astăzi ne-

cesități imperioase. Căci la ce bun ca cercetările epigrafice și arheologice de aci să se mărginească la granițele politice ale României, când se știe că aceste granițe au fost altele decât cele de azi, în epoca romană.

Ast-fel înțelegă și motivată excursiunea societății istorice și având în vedere primirea pe care au avut-o excursioniștii români din partea celor cari îi invitaseră, invinuirile cari s'au ridicat ca și jignirea ce s'a pretins că s'a adus fraților de dincolo sunt nejustificate. O singură scuză ar avea ele, ale celor din Ardeal — aceea, că erau — ale unor oameni într'adevăr amărâți, necăjiți și cari se așteptau la ajutor și mângăere, ceea-ce în aceste împrejurări, excursioniștii, de alt-fel ei înșiși îndurerați, nu le puteau aduce. Strângerea de mână frățească precum și săruturile ascunse, le-au manifestat în destul iubirea sinceră, ce nu numai cei albiți în lupta pentru neam, dar toți excursioniștii ca și întreaga țeară le păstrează.

Di Tocilescu încheie această parte a comunicării d-sale trimițând fraților noștri, din mijlocul savantei adunări, salutările cele mai frățești, însoțindu-le cu exprimarea desideratului vecinic viu în inima celui care simte în adevăr românește.

Intrând în subiectul comunicării, di Tocilescu zice că „Deva, una din localitățile vizitate, face impresia unui orașei mai mult ungurese, cu strade largi, frumoase și bine îngrijite; are un muzeu, în care se cuprind tesaurile epigrafice și sculpturale aflate în comitatul Hunedoarei și inscripțiile găsite la Sarmisegethuza“.

Cu ajutorul dlui Téglasz s'a vizitat, continuă d-sa, bogata colecțiune epigrafică din parcul castelului unui conte (al cărui nume 'mi scapă), vizitator când-va al muzeului nostru.

Cu o amabilitate excepțională, proprietarul castelului Mintia, fără îndoială pe locul chiar, sau în apropierea castrului Mincia, al cărui nume de sigur îl conservă, s'a oferit să dea ospitalitate ori căruia

PETRU CAZACUL.

DE JOSIF POPESCU.

IV.

Trădare.

(Urmare).

— »Somnul nu e bun, când spada se ascute!« răspuse contrabasul lui Lambru.

Atunci ferestruica se închise din nou, lumina dispărură pentru un moment, zăvoarele scârțâiră și ușa se căscă de ajuns, pentru a da trecere lui Lambru. Acesta privi un moment la ospătarul somnoros, care avea încă scufa de noapte pe cap și cam bombănia căci a fost deșteptat prea de dimineață, când somnul e mai dulce.

Intr'adevăr aurora începea se roșească orizontul.

— »Prepelicarii sunt în cușcă?« întrebă Lambru ridicându și mantaua cavalereste cu vârful spadei.

— »Da, Măria-ta«, răspuse bietul om intimidat de contrabasul acelei voci.

— »Aide, păstrează-mi acest pachet, și luminează-mi până la cușcă!«

Intr'o odaie, care, afară de pereții goți, nu mai presenta decât niște lavițe și o masă, se afla o ceată de patru inși, fețe desperate cu mustați enorme și priviri crunte. Cel puțin așa

se arătară când bătă Lambru cu pumnul în masă pentru a-i deștepta.

— »Hei, copii«, zise el, »la raport!«

Toți săriră în picioare și-și scoaseră cujelele cu respect.

— »Să vedem, Cobuz«, continuă el, »ce veste-mi aduci despre Făt-frumos?«

— »Ce să fie, Măria-ta; uleiul tot arde în casa aceea, și două umbre se tot mișcă. Am lăsat pe Veveriță prin pregiur, ca să-i pândească, și îndată ce va băga de seamă ceva mai însemnat ne va da de știre.«

— »Bine! Dar băgați de seamă, de va scăpa care-va din acele două prepelițe, e vai de pelea voastră. Să știți, că acolo e ce e.«

— »Las pe mine, Măria-ta.«

— »Acum vine rîndul tău, Ciolpane«, continuă Lambru. »Cum stă cu prepelița ta?«

— »Bine, Măria-ta, Bărlădeanu se află în cuib, doarme liniștit, ear Scrânciob îl pândește.«

— »Dar tu, Retevei, cum stai?«

— »Paos a venit la cuib cam târziu, dar totuși a venit, și nu va ieși de acolo fără știrea lui Băltag.«

— »Mai rămâi tu, Coțcar, șiret din Fanar. Ție ți-am încredințat misiunea grea de a scoate la lumină pe cel mai îndrăcit. Cum stă lucrul?«

— »Cam rău stăpâne. Prepelița mea nu s'a arătat încă; și nu-ți știm cuibul. Inzadar am voit să o ved, să-ți urmez pașii, nimic nu mi-a reușit. Acel om par'că e înrudit cu Satana. Îmi vine a crede că nu vom reuși cu el.«

— »Hei, hei! Coțcar, fătul meu, mi-se pare că îmbetrânești, ți-s'a timpit mirosul și o să-ți pierzi slujba. — Dacă până de seară nu vei da de urma lui, să știți că ești un om pierdut!«

— »Voiu face totul, stăpâne!«

— »Acum, eată ceva, ca să vă dea curagiu!« încheiă Lambru aruncându-le o pungă cu bani și se depărtă.

— »Șerpe înveninat«, murmură el în sine, »tu singur vrei să-mi rezisti? Dar fi sigur, fătul meu că te voi sfârâma ca pe o bucată de sticlă. Cât despre prietenul Bucium, el se crede prea în siguranță, pentru a cerca să fugă. Odată acești capi nimicitori, conspirațiunea nu mai are nici o putere; îmi mai rămâne să asmuț pe cei doi lupi unul în contra altuia, și să-ți las a se sfâșia. Atunci victoria va fi a mea«. La aceste cuvinte fața lui grăsulie avu un suris de o mulțumire nespūsă.

— »Acum, aide să ne pregătim pentru a intra în vizunia lupului!« încheiă el acel monolog.

Era cătră opt oare de dimineață, când se înfățișă Lambru la palat. El era îmbrăcat într'un costum simplu și sever; fața lui, de obicei rumenă și surzîndă, era acum palidă și serioasă.

Nu era lucru ușor să ajungă până la Aronvodă. Tiranul, cunoscînd prea bine sentimentele Moldovenilor pentru el, se temea de soldații indigeni. El adusesse dară călăreți și pedestrași unguri, cari îi formau o gardă pretoriană. Pentru a fi în mai mare siguranță, Aron construisese la

care s'ar încerca să studieze din toate punctele de vedere castelul său, ca și bogata colecțiune de inscripții și baso-reliefuluri. În acest castel, a petrecut, zice dl Tocilescu, două săptămâni însuși învățatul german Mommsen pentru studierea inscripțiilor.

Excursioniștii vizitează apoi castelul Huniazilor, care prezintă, pe lângă curiozitate, și un mare interes, atât pentru turmurile lui foarte diferite unul de altul ca și prin tablourile de pe zidurile lui, în interior, și prin frumoasele amintiri legate de acest străvechi castel. „Legenda nașterii lui Corvin din Sigismund și iubita lui Saffa de la Hațeg, zice dl Tocilescu, amintirea melului ca și descoperirea băiatului său de însuși Sigismund, păstrate de țărani, ne aduc aminte de frumoasele tipuri, de glorioasă epocă în care armatele maghiare, conduse de eroul român Huniade, a înfrinat de atâtea-ori pe îngrozitorii ienicerii”.

Apoi printr-o descriere pe cât de poetică pe atât de plastică, conferențiarul, cu cunoscutele-i măiestrie, ne face să ne închipuim încântătoarea vale a Hațegului, de mil de ori scumpă nouă prin amintirile și evenimentele istorice petrecute în această regiune.

Void să vorbească de Sarmisegethusa, obiectul propriu al comunicării, dl Tocilescu regretă că nu poate face ceea ce ar fi dorit să facă; timpul și mijloacele ne ajutându-l. Timpul pentru că nu într-o scurtă comunicare ar putea descrie fundarea orașului, anul, organizarea socială și politică, colegiile și altele și, apoi și din cauza mijloacelor pentru-că în mare parte monumentele Sarmisegethusae stau încă ascunse de tot sau sunt numai în parte explorate. Din Sarmisegethusa, din Grădiștea, nu s'a desgropat decât o mică parte, se ved din ziduri abia o înălțime de 2 metri și nu se cunosc laturile de 600 și 300 metri, de care avem cunoștință. Și astfel celui birșit în aceste cercetări, care a sacrificat o viață întreagă, unor asemenea frumoase înțelegeri, e adânc mișcat și, foarte emoționat, dl Tocilescu nu are cuvinte îndestulate pentru a deplânge nepăsarea învățaților maghiari față de asemenea importante monumente.

Continuând, conferențiarul, ne amintește de amfiteatrul Sarmisegethusae „o adâncătură ce are la mijloc o piatră cu inscripție, două extrade, o bancă cu numele celor cari aveau dreptul la aceste locuri și atita tot”. Mulțumită aceleiași nepăsări, desgropările n'au înaintat și concluziunile sigure învățații maghiari n'au nici asupra

amfiteatrului cum nici asupra templului de pe o latură a acestui amfiteatru.

În sfârșit, cu rugăciunea amintită adresată Academiei române în scopul de a se averta la mijloacele pentru întreprinderea studierii comparate a monumentelor arheologice și epigrafice, continuarea săpăturilor la Sarmisegethusa și împrejurimi, și stabilirea unor comunicări științifice între învățații noștri și cei de dincolo, termină dl Tocilescu interesanta d-sale comunicare.

(Conservatorul).

I. N.

Directorul dela liceul român grănițaresc.

Năsăud, 16 Iulie 1902.

Între puținele școli medii românești, un loc onorific ocupă și liceul grănițaresc dela Năsăud și precum toate instituțiile noastre culturale sunt un spin în ochii guvernului și a maghiarilor, așa și liceul nostru de mai mulți ani e ținta atacurilor veninoase ale guvernului maghiar. Dureros e, că unii preunăși români, ca să-și ajungă scopurile lor personale unelte mărgave să fac guvernului dușmănos. O așa unealtă a fost „providenția lui Ciocan”, o așa unealtă e individul provenienței străine Gheție János. Ciocan s'a dus răsplătit pentru activitatea patriotică cu crucea de cavalier și postul de profesor de universitate, Gheție a venit ca să continue lucrarea de distrugere. Ciocan s'a dus preamărit de maghiar, dar blăstămurile Românilor i-l urmăresc și azi, Gheție a venit la putere cu ajutorul guvernului și în mod volnic și se va duce așa cum lui nu-i va plăce.

Sunt aproape patru ani de când guvernul, în butul tuturor statutelor în vigoare denuștește pe deochiatul Gheție ca director susținut. Contra acestei denumiri volnice a protestat comisiunea fondurilor — ca patron al liceului, — corpul profesoral a declarat că nu are încredere în Gheție, dar el la porunca și sfatul lui Ciocan primește „distincția” guvernului. Toată lumea românească era revoltată, toți cei ce-și iubesc neamul și la inimă au soarta institutelor culturale grănițarești au văzut unde țintește guvernul și luptă de apărare au pornit. Că nimicirea școlilor noastre e scopul guvernului, o știe ori-și-cine; și mai limpede să vede din chestia directoratului. Gheție trebuie să fie director, a zis Wlassics, ear comisiunea fondurilor răspunde că acest individ cu voia noastră nu va fi. Trei directori au ales, dar nici pe unul nu l-a

întărit ministrul. Pe Dr. Paul Tanco l-a eșecționat din motive de formă, Virgil Sotropa e prea tiner, Emil Domide, după părerea ministrului nu poate reprezenta gimnaziul, ci numai neprihănitul de Gheție e bun, el e omul care să facă pe plac guvernului, el ar fi vrednicul urmaș al lui Ciocan. Așa glăsuște ministrul, dar nu așa fac cei-ce drept au să nu facă.

În 10 l. c. a expirat termenul de concurs pentru postul de director. Au concursat doi profesori grănițari: Alex. Habifa și Ioan Păcurariu și omul provenienței străine Gheție János. (Acest din urmă declarase că nu mai competează, dar să vede că cuconul e mai prieten cu mineciuna decât cu adevărul.

Gheție precum de trei-ori nu a primit nici un vot, așa și acum comisiunea fondurilor nu poate să lucreze fără a avea în vedere interesele bine pricepute ale liceului. Și care a fost punctul de mănecare până acum a comisiunii? În prima linie; respectarea dispozițiilor „instrumentului fundațional” sau a vrierilor și dorințelor acelor, cari au creat liceul, și respectarea statutelor în vigoare.

Avem profesori de ai noștri, cari sunt destoinici, deștepti, oameni de caracter, cinstiți, profesori buni, și noi i-am crescut ca după ale noastre trebuințe să lucreze și intru al nostru bine să-și folosească știința. Nu vom să facem din directorul și profesorii noștri instrumente politice, dar vom să avem un corp didactic bun, cari să fie adevărați dascăli, ca băieții încredințați lor, podoaba neamului și pioneri științei să fie, oameni morali să fie profesori ca pildă să dea școlărilor. De aceste principii a fost conduse totdeauna comisiunea fondurilor grănițarești.

Nu ura, nu urgie față de Gheție căci un așa om nici nu e de invidiat, — a fost cauza că de trei-ori nu a primit nici barem un vot, ei lipsa calităților cu cari trebuie să fie împodobit un director, e cauza. Lui Gheție îi lipsește știința pedagogică, moralitatea, simțământul național și apoi căile necinstite pe cari a umblat până acum ca să-și ajungă scopul”

Nu voi esamina intru-cât pricepe Gheție pedagogia, ci mă mărginesc a cita o mărturisire ce dl G. Pletos amic sincer a lui Gheție a făcut-o nu de mult: acest om să fie director, să ne conducă nouă conferințele noastre pedagogice, care nici idee nu are de pedagogie. Din punct de vedere moral Gheție stă slab. Actele din archiva judecătoreșii din loc mărturisesc moralitatea sa, dragostele și jocul de cărți dela băile din

Sangeorgiul român, aventurile nocturne, bătaile prin birt și gătuirea birtașului Gill, fapte cari s'au publicat în presa română sunt azi tot atâtea istorioare picante în gura școlărilor dela liceul nostru, cari în cuplete îi cântă isprăvurile cuconului director substituit.

Ce disciplină, ce moralitate poate să domnească între elevii unui astfel de director! Și dacă liceul nostru nu a decăzut sub conducerea lui Gheție, e un merit netăgăduit a ditor profesorii, cari cu iubirea și devotamentul lor fără păreche față de școală au susținut și ridicat prestigiul acestui institut cultural

Mijloacele de cari s'a folosit Gheție la ajungerea scopului său încă sunt detestabile. Abia denumit de director substituit colindă pe la prefect, director suprem, și ministru ca să mulțumească pentru distincție pe de altă parte a insinua comisiunea fondurilor și pe acei oameni cari i-să împotriveau planurilor lui. În casina maghiară din loc, amicii de atunci a lui Ciocan cu Bođo în frunte țineau sfaturi; ear Ciocan la guvern sprijinea planurile lui Gheție.

După căderea lui Ciocan din deputație, sub pretext că duce protestul contra alegerii lui Beck, Gheție merge la Pesta și insinua la guvern comisiunea fondurilor că nu-i dă plata de director, că nu are evartir în edificiul gimnazial, că nu-i invită la ședințele comisiunii etc. și nu peste mult vine un aspru ordin dela guvern prin care Gheție e pus în beneficiile unui director definitiv. Ca să știe tot ce se petrece după culisă, Gheție leagă prietenie cu doi scriitorai din cancelaria directorului suprem din Cluj. Ar mai fi de amintit și alte lucruri, dar cred că e destul ca fle-cine să se convingă cum și în ce chip cugetă și vrea Gheție să-și ajungă scopul. De când e director un singur lucru bun nu a săvârșit, din contra chiar față de unii dintre colegii săi, s'a arătat despotice și brutal. Cultura inimii nu e sinonimă cu frumusețea Moritoaei, cucoane Gheție!

După informațiunile ce am, alegerea de director va fi la începutul lunii viitoare ear rezultatul pentru Gheție nu poate să fie decât cel vechi. Comisiunea fondurilor până acum a lucrat corect din toate punctele de vedere și suntem siguri că și pe viitor își va îndeplini datoria, căci nu de ambițiile personale, nu de căpătâială e vorba, ei de binele, de cinstea demnității și înflorirea unui institut cultural național. Acea comisiune care ar părăsi principiile pentru cari a luptat până acum, ar veni în conflict cu poporul român din acest ținut, ar dovedi

curtea domnească. Peste tot oamenii înarmați, cari se exercitau prin curte; peste tot străji, care vizitau sever pe ori cine voia să între la palat; numai cu o permisiune domnească putea să între cine-va la așa oră matinală.

Dar Lambru încă era cu cap. El cunoștea prea bine lefegii, pentru-ca să nu fie convins, că o pungă de bani e cea mai bună permisiune. Scopul lui nici nu era să facă mare șgomot, de aceea nu încerca să între pe poarta cea mare a palatului. Se îndrepta dară cătră poarta cea mică, situată spre mează-zi. Când era să cerce a intra, Lambru văzu niște curteni cu figuri turcești și grecești, îmbrăcați în haine scumpe, ieșind pe acea poartă mai retrasă. Toți se uită la el cu neîncredere.

Lambru se prefăcui, că-și șterge fața de sudoare, ceea ce-i permise să rămână necunoscut; apoi își continua drumul asemenea unui om, care merge după treaba lui.

— „Aha”, zise el în sine, „abia acum s'au isprăvit orgiile, trebuie să mă grăbesc, ca să mai pot vorbi cu Măria-sa înainte de a se culca”.

Intr'aceea curtenii dispăruseră. Lambru se întoarse la poartă și voi să între. Aci era numai o strajă, care-i ținu calea, și-i spuse câte-va cuvinte unguștă. Lambru cam cunoștea această limbă și înțelese, că i se cerea biletul de trecere; el răspunse, că are se vorbească ceva foarte important cu Măria-sa ear în loc de bilet făcui să strălucescă înaintea ochilor străji câte-va monede de aur.

Soldatul era să ia banii, când un individ care se preumbla prin curte, se apropiă și înfruntă straja pentru-că primește bani.

Lambru credea, că acum cauza sa e pierdută. Spre marea sa mirare, străinul îl invită să între, și după-ce-l măsură de sus până jos cu ochii săi pătunzătorii, îl conduse într'un fel de anticameră.

— „Cum ved, d-ta vrei să intri în palat!” zise el.

— „Intr'adevăr acesta era scopul meu, și-ți sunt recunoscător pentru-că mi-ai ajutat să mi-l ajung”.

— „Vezi d-ta”, continuă străinul, „este rău să cerci a corupe străjile. Așa ceva te-ar putea costa libertatea. Trebuie, că ai ceva important aci?”

— „Ași dori să vorbesc cu Măria-sa, și așa da mult, ca să pot fi introdus”.

Străinul se uită neclintit la el.

— „Eu așa putea”, zise apoi, „să-ți fac acel serviciu altădată, dar acum e aproape cu neputință. Măria-sa nu primește la ora aceasta”.

— „Eu am însă o afacere foarte grabnică și foarte importantă, care privește mai mult pe Măria-sa”. Lambru apăsă pe ultimele cuvinte.

— „Atunci e alt-ceva. Așteaptă puțin! Eu sunt camerierul Măriei-sale, Mă duc să-i spun ce vrei. Pe cine să anunț?”

— „Comisul Lambru!”

Peste zece minute camerierul reveni și conduse pe Lambru prin mai multe odăi și cori-

doare, până ajunseră la odăea de dormit a lui Aron. Camerierul intră și se inclină înaintea lui vodă: „Bătă, stăpâne”, zise el, „boerul cu prietina!”

Lambru se plecă până la pământ și se duse de sărută mâna lui Aron, care ședea într'un jet; apoi se retrase cu respect la căți-va pași.

Aron n'avea aerul omului cumplit, pe care-l arată faptele lui. Fața lui, deși foarte obosită, nu era fără oare-care maestate. Lui nu-i lipsiau inclinările bune ba chiar oare-care iubire a țerii precum a probat-o mai târziu, când a încercat să se unească cu Mihai pentru a se scăpa de Turci. Era ceva din sângele lui Tepeș în acest Aron, dar societatea oamenilor corupți îl stricase; acum apucase pe calea rea, și numai o minune ar fi putut săl mai întoarcă.

El se uită lung la Lambru, ca și când ar fi voit să-i cetească în inimă, pe când mâna sa se juca cu mănăral aurit al unui iatagan. Pre-supusul comis păstră o atitudine plină de demnitate; muschii feței sale nici nu tresăriră.

— „Ce dorești dela mine?” zise de-odată Vodă.

— „Stăpâne, ceea-ce am să spun, pot auzi numai urechile Măriei-tale”.

Aron se uită încă odată la acest colos și văzu, că e fără arme. El făcui un semn camerierului, care se depărta.

Acum Aron așteptă.

(Va urma)

A apărut:

STROPÎ DE RÓUĂ

DE
ELENA DIN ARDEAL.

Prețul 1 cor. plus 3 fil. porto.

Se află de vânzare la Administrația ziarului „Tribuna Poporului“.

„Mureșanul“

instituit de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu scadență până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 - 58

Direcțiunea.

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de colorare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în colorare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această colorare e permanentă și nu se poate deosebi de colorarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nesticăcios și înrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de placuta colorare blond-aurie, în colorarea inului, cenușie sau de ori-ce colorare dorită, fara-ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei rășărești, logrețoșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmat etc.

Prețul: 50 fileri.

698 - 27

SPIRT CONTRA REUMEI

(spirtul »Mankós«)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în cazuri de boale de: reumă, de cangrenă, amorțirea mușchilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de junghieri, paralizii, amorteala de răschi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselele turiștilor, înainte și după tare mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în cazuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

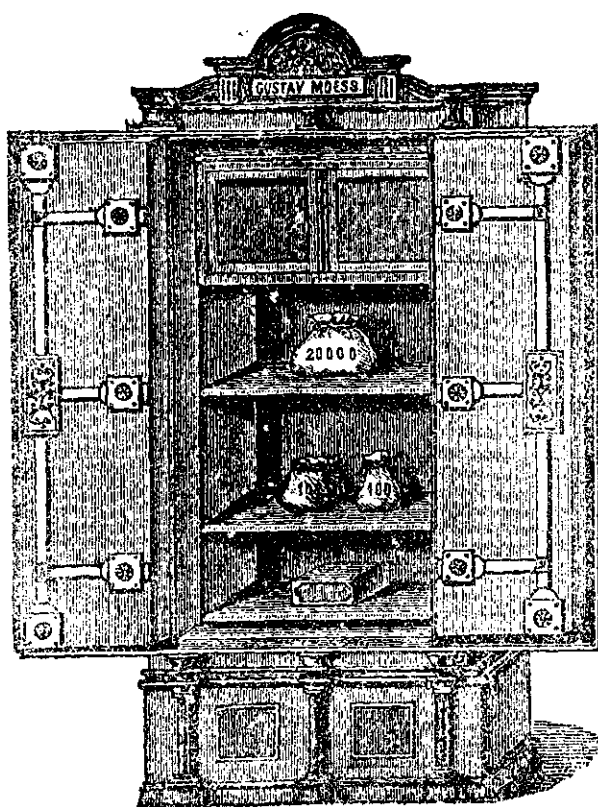
apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Fabrică de Casse.

Subscrisul își iau voie a face atent p. t. publicul, că în atelierul meu se construiesc

Casse de fer

obiceșite, din cel mai solid material, sigure contra focului și spargerei.

Casse-Panczer

pentru bănci, construite din cel mai veritabil oțel.

Ori-ce spargere e absolut imposibilă fie cu ori-ce instrument anume meșteșugit pentru scopul acesta.

Garantez pe deplin că în termen de 24 oare aceste Casse nu se vor pute găuri.

Rog deci On. public, care are trebuință de Casse de fer, să mă onoreze cu încrederea și cu comanda sa, asigurându-și că va fi deplin satisfăcut.

== Pentru biserici și comune liferez Casse pe lângă solvire în rate după învoială. ==

Instalare de lumină Atycelen.

Lista prețurilor gratuit și franco.

Correspondență în toate limbile patriei.

Cu distincă stimă

GUSTAW MOESS,

fabrică de casse

Sibiu, strada Poplăcei-mari nr. 8.

780 - 10

Prăvălie de mode

ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și stradei Forray.

Recomandă marele său magazin de mode pentru dame: mătăsuri, pânzături și chifonuri.

Trusouri gata, barechetari, plapome și matrașuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide. și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, cari își conservă colorarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de

== reverenzi, paltoane, pardesiuri, ==

și le pregătim prin binecunoscutul croitor Dragan Adamovici.

Avem în mare asortiment materie și mătăsuri pentru

== ornate și prapori bisericesti. ==

Putem prezenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenziile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și ineseptiabil.

Cu distincă stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

792 5-25